

Jocs Olímpics: ¿Gallina dels ous d'or o somnis de la lletera?

El complot dels anells

Els interessos econòmics i especulatius a l'entorn del COOB-92 han ofegat les posicions crítiques sobre el model de creixement que promouen els jocs. El llac de Banyoles, els aiguamolls del Llobregat, la serra de Collserola i l'autopista del Garraf són els principals focus de contestació ecològica.

Santi Vilanova

Els Jocs Olímpics de Barcelona han estat presentats per les institucions com l'element dinamitzador del relançament urbanístic i de la innovació tecnològica.

La victòria olímpica va ser ràpidament aprofitada per donar esperances a la població d'una nova reactivació. El model, segons els socialistes, encara que no revestirà les característiques dels anys seixanta, significarà el pas definitiu a la societat postindustrial. És a dir, l'entrada de l'electrònica, la informàtica i la televisió per cable a la vida quotidiana.

L'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat han aprofitat l'eufòria per relançar un seguit de projectes de l'època Porcioles paralitzats per la crisi econòmica i, en gran mesura, per les protestes ciutadanes. Només el 3% de la població, segons enquestes que es van fer públiques després de la concessió, el 17 d'octubre del 1986, no creu que els Jocs puguin aportar beneficis. Les institucions consideren que la immensa majoria és favorable a aquesta efemèride, després que Barcelona veiés frustrada la seva aspiració, d'ençà del 1920, en cinc ocasions.

No obstant, els mitjans de comunicació han oblidat un sector de la societat civil que manté els seus temors res-

pecte al fet que abans que arribi el 25 de juliol del 1992 i s'inaugurin els Jocs a l'Estadi de Montjuïc, es puguin aprovar molts projectes l'impacte negatiu dels quals revertirà en les futures generacions.

Malgrat que pugui existir una posició majoritària a favor d'aquesta celebració, amb un considerable grau d'escepticisme, en els darrers mesos s'ha incrementat la postura dels que consideren l'esdeveniment com una ocasió única per millorar la qualitat de vida dels ciutadans i no per facilitar el negoci i l'enriquiment d'uns quants. Altres sectors han posat de moda la necessitat de catalanitzar al màxim els Jocs, sense entrar a qüestionar tot el muntatge de model de societat que introdueixen. Seria la filosofia dels admiradors del llenguatge subliminal del film *El complot dels anells*. En qualsevol cas, aquest sector no preocupa ni inquieta les lògies que dirigeixen el sistema productiu.

El que més ha esperonat, però, el magne esdeveniment han estat les iniciatives inversionistes de tot tipus arreu del país. Els Jocs són la gallina dels ous d'or, per a uns, i els somnis de la lletera per a altres. I, malgrat aquesta vi-

sió egoista i monetarista que ha transmès el COOB, amb tots els seus tripijocs, hi ha una àmplia majoria de contribuents que considera que les autoritats hauran de fer compatibles els projectes olímpics amb la millora de la qualitat de vida i la conservació dels nostres recursos.

El consens entre empreses privades i multinacionals, com també entre personalitats polítiques i econòmiques, és total. El batlle de Barcelona, Pasqual Maragall, va dir en una ocasió que, si no s'haguessin aconseguit els Jocs, s'hauria hagut d'inventar una altra cosa que justificués la necessitat de les inversions que es faran. Unes inversions que superaran amb escreix els 300.000 milions de pessetes en valor del 1985, de les quals dues terceres parts correspondran a les infraestructures necessàries per al futur de la ciutat comtal.

I ací comença el veritable repte. No sols pel fet que aquestes infraestructures tinguin qualitat en el seu disseny i realització, sinó que el seu impacte sobre l'entorn —com va ocórrer a l'època franquista— no acabi per deteriorar, encara més, el paisatge amb què estan obligats a conviure la majoria dels catalans.

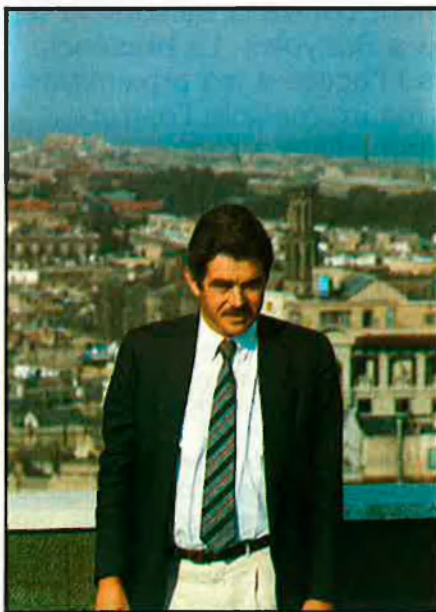
¿Quin tipus de creixement?

Diversos estaments universitaris, grups ecologistes, associacions ambientalistes i de veïns, han lluitat contra la censura per llançar les seves crítiques i els seus temors. Arquitectes com A. R. Graells opinen que estem patint un nou porciolisme. La presidenta de la Federació d'Associacions de Veïns, Marga Rodríguez, considera que l'urbanisme de la Casa Gran ha menyspreat olímpicament la participació dels ciutadans. Santiago Riera, doctor enginyer industrial i llicenciat en Història, encapçala la croada contra el nou desenvolupament que impulsen les empreses que sostenen el COOB.

Hi ha raons objectives d'alarma. El 22,3% del territori català pateix una erosió important, segons el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat. Cada any, Catalunya perd, per culpa de l'erosió, més de sis milions de tones de sòl, ja siguin agrícoles o forestals. Els incendis que ha patit la massa arbòria en els darrers 3 anys superen les 60.000 hectàrees. L'excessiva urbanització del litoral mediterrani, la repoblació a còpia d'espècies piròfites, la repoblació rural, l'agricultura química i la pol·lució galopant de les conques fluvials han agreujat la situació. El testimoni més clar d'aquesta realitat és el diagnòstic

Dalt, aiguamolls del Prat de Llobregat. Baix, Pasqual Maragall, l'alcalde olímpic.

que s'ofereix a la reedició del *Llibre Blanc de la Gestió de la Natura als Països Catalans*, coordinat pel biòleg Ramon Folch.

La zona més afectada per l'erosió és precisament l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La segueixen les comarques litorals d'ocupació turística intensiva. I aquestes àrees són les que rebran tam-

bé, amb més intensitat, l'impacte dels projectes i infraestructures olímpiques. Aquesta situació ecològica, però, no ha motivat cap reflexió per part dels principals dinamitzadors dels Jocs.

Els defensors del medi ambient critiquen el Govern de la Generalitat i l'Ajuntament barceloní per la manca de sensibilitat que tenen respecte a aquest tema vital. No s'expliquen com és possible que entre les nombroses personalitats que donen suport a l'organització no figurin ecòlegs rellevants com Ramon Margalef, Jaume Terrades o Ramon Folch, el darrer dels quals va ser festejat per ser nomenat assessor ecològic dels Jocs.

Tampoc hi ha raons convinents per a justificar l'absència d'una comissió ambiental per a l'Olimpiada. A partir d'aquesta tardor, i segons la normativa ambiental europea assumida per l'estat espanyol quan ingressà a la CEE, projectes urbanístics com els previstos requereixen uns estudis previs d'impacte ambiental, els quals s'han realitzat. El COOB té pressa, molta pressa, i el debat democràtic —com el que solien impulsar els partits d'esquerra durant el franquisme— ara sembla que sobri. □